

14 Ekim 2024

Hak Kazanılan Yatırıma Katkı Tutarının Diğer Vergi Borçlarından Terkini, Özellikle Kazancı Düşük Hesaplanan GES Yatırımları İçin Kullanışlı Olabilir.

Teşvik belgeli yatırımlarda, yatırıma katkı tutarının (YKT) azami %80'i diğer faaliyetlerden elde edilen kazançta, kalan %20'si ise yatırımdan elde edilen kazançta indirimli vergi uygulanmak suretiyle kullanılabilir. YKT'nin avans kullanımı denilebilecek bu uygulama işletmeler açısından enflasyonist dönemde oldukça cazip görülmektedir.

Örneğin, %30 yatırıma katkı oranı ve %70 vergi indirimi oranı olan 10.000.000 TL bütçeli bir çatı GES yatırımı yapılıyor olsun. Bu yatırım için toplam YKT ve bunun kullanılabilir olduğu dönemler şu şekildedir:

Toplam Yatırım (A)	YKO (B)	Toplam YKT (C)=(A*B)	Yatırım Döneminde Kullanılabilir Yatırıma Katkı Tutarı (D)=(C*80%)	İşletme Döneminde Kullanılabilir Yatırıma Katkı Tutarı (E)=(C*20%)
10.000.000,00	30%	3.000.000,00	2.400.000,00	600.000,00

Görüldüğü üzere, 3.000.000 TL'lik toplam YKT'nin 2.400.000 TL'lik kısmı yatırım döneminde, 600.000 TL'lik kısmı işletme döneminde kullanılabilir. Ayrıca belirtmek gerekir ki bu tutarlar yatırım döneminde kazancın yeterli olması durumunda oluşabilir. Kazancın yeterli olmaması durumunda YKT'nin daha büyük bir kısmı işletme döneminde kullanılmak zorunda kalabilir.

GES'lerde Kazanç Düşüklüğü ve YKT'nin Kullanımı

Dışarıya enerji satışı olanağının olmaması durumunda GES'lerde yatırımdan elde edilen kazanç, amortisman ve diğer giderler düşüldükten sonra oldukça düşük çıkmaktadır. Bu sebeple YKT'nin kalan %20'lik kısmının kullanılması oldukça uzun sürelere yayılmaktadır (Konuyla ilgili 2022 yılında yayınladığımız **yazıda** ayrıntılı bilgiler bulunmaktadır).

Örnekten devam edecek olursak söz konusu yatırımda, sağlanan enerji tasarrufu sebebiyle elde edilen gelirin yıllık 2.000.000-TL olduğunu varsayalım. Normal amortisman ayrılırsa %10 üzerinden 1.000.000 -TL amortisman gideri hesaplanır. İstihdam edilen bir personel sebebiyle 360.000 (30.000*12) ücret, sair işletme masrafları sebebiyle de 140.000 TL giderin olduğu da ayrıca varsayılabilir (bu varsayımlar fiili duruma oldukça yakındır).

Bu durumda yatırımdan elde edilen kazanç (2.000.000-1.000.000-360.000-140.000) =**500.000 TL** olacaktır.

%70'lik vergi indirimi oranı, (25-25*%70)=%7,5 oranında indirimli vergi uygulanacağı anlamına gelir. Bu durumda (500.000*25%)-(500.000*7,5%)=**87.500 TL** kadar YKT kullanılacaktır.

Bilgener Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Buyaka İş Merkezi
Kule: 2 No: 22
34771 Ümraniye/ İstanbul

+90 216 651 4 651
info@bilgener.com
bilgener.com

Bilgener sahip olduğu yerel uzmanlığı, faaliyete başladığı 1995 yılından beri kazandığı tecrübe ile ahenkli bir şekilde birleştiren Türkiye'nin öncü profesyonel hizmetler sağlayıcı grubudur.

Bilgener'in temel hedefi; Türkiye'de faaliyette bulunan yerel ve global girişimcilerin operasyonel olarak ihtiyaç duydukları üst düzey vergi, denetim ve danışmanlık hizmetlerini tek bir noktadan sunmak suretiyle işlerini daha verimli ve sağlıklı bir şekilde yürütmelerine yardımcı olmaktır.

Bilgener, müşterilerinin sınır ötesi muhasebe, denetim, vergi ve danışmanlık ihtiyaçlarına hizmet eden lider profesyonel hizmet firmalarının oluşturduğu Londra merkezli uluslararası bir birlik olan Morison Global' in 2002 yılından beri Türkiye bağımsız üyesidir.

Yazar:
Ömer Binici
Yeminli Mali Müşavir
omer.binici@bilgener.com

Dolayısıyla işletme döneminde kullanılabilir azami YKT olan 600.000 TL'nin ancak 87,500 TL kadarlık kısmı ilk yılda kullanılmış olacaktır.

Kalan YKT'nin endekslenmesi mümkündür ancak kullanılabilir YKT'nin tutarı pek az artacaktır. Bunun sebebi, enerji maliyetlerinin bundan önceki dönem kadar yüksek düzeyde seyretmemesi ve enflasyon düzeltmesi sebebiyle GES amortismanının da artacak olmasıdır. Hızlandırılmış amortisman uygulanması, yahut Vergi Usul Kanununun geçici 30'uncu maddesi kapsamında faydalı ömür süresinin yarısı dikkate alınarak iki kat amortisman ayrılması durumunda ise ilk yıllar neredeyse yatırımdan hiç kazanç hesaplanamayacaktır.

Bu durumda yıllara yayılı olarak cüz'î miktarda indirimli vergi uygulanarak kullanılmak yerine, **YKT'nin vergi borçlarından terkinini** tercih etmek gündeme gelebilir.

YKT'nin Vergi Borçlarından Terkinini Suretiyle Kullanımı

7338 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesine eklenen sekizinci fıkrada yatırım teşvik belgesi bazında yapılan yatırım harcamasına yatırıma katkı oranının uygulanmasıyla belirlenen tutarın %10'luk kısmının özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç olmak üzere tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin açıklamalara 28.09.2024 tarih ve 32676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 23 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

Buna göre kullanılabilir yatırıma katkı tutarı için şu hususlara uyulması gerekecektir:

1. Terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak kazanılan yatırıma katkı tutarından indirimli kurumlar vergisi yoluyla kullanılan yatırıma katkı tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutarın yarısından fazla olamayacaktır.
2. Diğer vergi borçlarının terkinini suretiyle kullanılan yatırıma katkı tutarının bir katına isabet eden yatırıma katkı tutarından da vazgeçildiği kabul edilecektir.
3. Böylece yatırıma katkı tutarı, diğer vergilerden terkin talep edilen tutar ile terkin nedeniyle vazgeçilen yatırıma katkı tutarı kadar azalmış olacaktır.
4. Terkin talebinin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bu düzenlemeler ışığında, yukarıda bahsedilen GES yatırımı için terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak kazanılan 3.000.000 TL'lik toplam yatırıma katkı tutarından evvelce kullanılan kısım olan 2.400.000 TL'nin düşülmesinden sonra kalanın yarısı olacaktır. Bu tutar da 600.000 TL'sinin yarısı olan $(600.000/2)=300.000$ TL'dir. Bu tutar aynı zamanda toplam YKT'nin %10'udur.

Bunun kullanılması durumunda da bu tutarın bir katına kadar olan YKT'den vazgeçilmiş olacaktır. Yani 300.000 TL kullanılacak, kalan 300.000 TL'lik kısımdan ise artık yararlanılamayacaktır. Bu durumda kalan YKT'de tüketilmiş olunacağından söz konusu yatırım kapsamında yararlanılabilecek YKT kalmayacaktır.

Burada paranın zaman değerine göre bir hesaplama yapılması gerekir. Özellikle nakit akışında problemlerin olduğu dönemlerde zamana yayılmış avantajlar yerinde cari dönemde yararlanılabilecek olanlar tercih edilebilir.

Saygılarımızla,

BİLGİLER